

מחשבים תכנון מחדש? - הכנס השנתי של איגוד המתכננים - 20.5.21

09:00-09:30 – התכנסות בגן הלאומי ירקון – תל אפק

09:30-11:30 – מליאת פתיחה

בהשתתפות מר שאול גולדשטיין, מנכ"ל רט"ג, מתכנתת דלית זילבר, מנכ"לית מינהל התכנון, פרופ' יוסף ג'בארין, הטכניון, פרופ' מנואל טרכטנברג, INSS, אדר' דייוויד סוקט, אפריקה ישראל. מנחה: עופר פטרסבורג. במסגרת המליאה יוענק אות יקיר התכנון.

11:30-12:00 – הפסקת קפה בצל העצים

12:00-13:30 – סבב מושבים ראשון

1. תכנון ויישום ביישובי החברה הערבית : האתגר הלאומי הבא

מגישים: ורד סלומון ממון, משהב"ש, יוסף ג'ברין, הטכניון

רב שיח בנושא האתגרים, החסמים וההישגים בתכנון למגורים בחברה הערבית, ובאתגרים הצפויים ביישום התכנון בקרקע מדינה ובקרקע פרטית בישובים הערביים.

מבנה ומשתתפים:

הנחייה: ורד סלומון, משרד הבינוי והשיכון, יוסף ג'ברין, הטכניון

משתתפים ברב שיח:

ראדי נגם, מועצת בית ג'אן

הוד אבו ליל, משרד השיכון, מחוז חיפה

מיכל מריל, מינהל התכנון

יונתן כהן ליטנט, מתכנן מחוז צפון

אריג' סרחון, מועצה מקומית מג'דל כרום

מלכה שניאור, אגף בכיר לתכנון במשרד השיכון

דיון בהשתתפות הקהל

2. הנחל בחזית העיר

מגישים: רשות הטבע והגנים, החברה להגנת הטבע, אגמא - המרכז לאגני היקוות ונחלים

נחל עירוני יכול להוות נכס מהמדרגה הראשונה, לייצר מרחב טבע עירוני ושוקק חיים המזמין אליו את תושבי העיר ומאגד סביבו פעילות חברתית וקהילתית. בנוסף, לנחל תפקיד משמעותי בניהול הנגר. תכניות שבהליכים נדרשות לבצע חשיבה מחודשת על המקום שניתן לנחל בעיר ועל הפוטנציאל הגלום בכך לעתיד המרחב הציבורי ולהתמודדות עם אתגרים כמו פיתוח מואץ, בינוי, מרחב ציבורי, יכולת לנהל את משאב המים וכיו"ב. הסוגיות שידונו: איך נותנים מענה לפיתוח עירוני ולצרכים עירוניים תוך כדי שמירה על סביבת הנחל כסביבה בריאה. איך יוצרים מצב בו הנחל מהווה משאב תכנוני ולא מטרד, אלו פתרונות תכנוניים באים בחשבון כשיש נחל שזורם בעיר.

מבנה ומשתתפים:

הנחייה: ז'ניה גוטמן

מוטי קפלן – הנחל העירוני בתמ"א 1

הצגת שלושה מקרי מבחן: עין זהב, נחל עדה ונחל נעמן

אינה בורנשטיין, עיריית קריית שמונה

ניבה לונדון, חברת ערים

יעל המרמן, מנהלת עמק הצבאים

אבי אוזן, רשות הטבע והגנים

פאנל מקצועי ודיון עם הקהל

3. תכנון מרחבי תעסוקה בעידן הפוסט קורונה

מגיש: תומר היימן, קרן הנדל"ן JTLV

השנה האחרונה סימנה שינויים בתחומים רבים בחיינו, כאשר ענף התעסוקה הוא בין הבולטים שביניהם. שינויים רבים באופי התעסוקה, וכן בדרישות עובדים ומעסיקים גרמו לשינויים רבים בביקושים לשטחי תעסוקה ובפרט שטחי משרדים ואופיים. בפאנל נרצה לבחון כיצד עולם התכנון, הן ברמת תכנון המבנה והמרחב והן ברמת התכנון העירוני מגיב לשינויים אלו והאם התהליכים שהחלו נכונים ומספיקים כדי להתמודד עם המציאות המשתנה.

מבנה ומשתתפים:

הנחייה: תומר היימן, קרן הנדל"ן JTLV

משתתפים:

דניאלה פוסק, הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א

ליאל אבן-זהר, עיריית ראשון לציון

גיא קפלן, מחוז המרכז, מינהל התכנון

נטע לוקסנבורג נעמי, אשטרום נכסים

משה צור, משה צור אדריכלים ובוני ערים

אייל נוה, מנכ"ל MIXER

4. תמהיל גדלי הדירות בישראל

מגישים: חברת AVIV AMCG במסגרת סטודיו-IPLAN במנהל התכנון, קבוצת עבודה לשיפור איכות התכנון בישראל

בעשור האחרון מושקעים משאבים רבים במטרה להגדיל את מלאי הדירות בישראל. אולם המיקוד ביעדים כמותיים מסיט את הפוקוס מאלמנטים חיוניים אחרים. כתוצאה מכך, מתהווה מלאי דירות הומוגני למדי המכוון לקהל יעד גנרי (לרוב משפחה "סטנדרטית" עם ילדים), בעוד שפרופיל משקי הבית מגוון בהרבה, וכולל בין היתר יחידנים, זוגות, ומשקי בית אלטרנטיביים אחרים. צרכני דיור אלה נמצאים "מתחת לרדאר" התכנוני, ועד כה זכו להתייחסות מוגבלת למדי. המושב יציג ממצאים מתוך מחקר יישומי, שנועד לקדם את השיח התכנוני ולספק בסיס ידע רלבנטי בנושא.

מבנה ומשתתפים:

הרצאת פתיחה: חן נאור, AVIV AMCG

פאנל מומחים שיציגו את נקודת המבט הארצית, המחוזית, המקומית והיזמית ודין פתוח

טל ונגר, Aviv AMCG

איריס קשמן, מחוז תל אביב

דלית הראל, עיריית רחובות

דיוויד סוקט, אפריקה ישראל מגורים

5. תכניות גדולות במרקם עירוני

מגיש: מינהל התכנון

הגידול הצפוי באוכלוסייה ומגמת העיור המואץ בישראל מחדדים את הצורך בניצול מיטבי של הקרקע בראייה תכנונית-עירונית כוללת וייעול תהליכי התכנון. ערים צפופות, קומפקטיות ואינטנסיביות יכולות לחולל הזדמנויות אנושיות, כלכליות ותרבותיות, לעודד אורח חיים בריא ולשפר את איכות החיים העירונית. מנהל התכנון שם לו למטרה לתת מענה תכנוני אינטגרטיבי, מכוון ביצוע וצופה פני עתיד, לצרכי האדם, הקהילה והסביבה. המושב יעסוק ברבדים השונים של תכנון איכותי בפנים הערים.

מבנה ומשתתפים:

פאנל בו תופנה לדוברים שאלה ויתקיים סבב מענה. כל אחד מהדוברים בפאנל מייצג רובד אחר של איכות התכנון – התחדשות עירונית, ציפוף, חיבוריות ונגישות, חברה וקהילה, הזווית הכלכלית וכן תהליך הרישוי.

משתתפים:

סיגי בארי, ותמ"ל

רותי שוורץ, מינהל התכנון

גורי נדלר, הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית

ראסם חאמיסי, אוניברסיטת חיפה

בן מיוסט, חכ"ל לוד

עידו אלונים, אלונים גורביץ' אדריכלים

6. המטרו – העתיד האורבני של מטרופולין תל אביב

מגיש: מינהל התכנון

מערכת הסעת ההמונים המתוכננת והנבנית בימים אלו במטרופולין תל אביב מיועדת להיות לייצר קיבולת הסעה מוגברת במרחב המטרופוליני באמצעות רכיביה השונים. לשילוב מערכת המטרו במרחב העירוני השלכות רבות היקף על הסביבה הבנויה ועל הפעילות העירונית: מערכת המטרו מהווה תכנית לצמיחה מטרופולינית ולמתן מענה לצרכי פיתוח של מגורים, תעסוקה וסביבות חיים המאפשרות נגישות גבוהה לאחוז משמעותי מתושבי המטרופולין העתידי. במסגרת המושב תוצג האסטרטגיה לפיתוח התשתית התחבורתית במדינת ישראל ובכללה מערכת המטרו, וכן תכנית המתאר הארצית המקודמת בימים אלו אשר מתווה את מדיניות התכנון האורבני סביב תחנות המטרו המתוכננות.

מבנה ומשתתפים:

יעל סלומון, מנהל התכנון

שי קדם, משרד התחבורה

קרן כץ גנני, חברת נת"ע

המושב יכלול 3 הרצאות, ולאחריהן יתקיים פאנל שאלות ותשובות שישלחו מראש.

במהלך ההרצאות יפתח קישור לזום לצפייה.

13:30-14:15 – הפסקת צהרים

14:15-15:30 – מרחבי דיון ותחרות פוסטרים

1. **התחדשות עירונית ביישובים הערביים כקטליזטור לשינוי**
נועה זרמון ברנט, הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית, נגה שני, עמותת סיכוי
2. **סביבות תעשייה וייצור במציאות משתנה**
מירב בטט, משרד הכלכלה, רוני בר, מינהל התכנון
3. **נחל כייעוד קרקע**
מוטי קפלן, מוטי קפלן מתכננים בע"מ, ניר אנגרט, רשות הטבע והגנים, אבי אוזן, רשות הטבע והגנים, אסף זנזורי, החברה להגנת הטבע.
4. **נייר עמדה בנושא התחדשות עירונית – תוך שעה. אפשרי?**
דודי גלור, גלור תכנון ואדריכלות בע"מ
5. **ישראל 100**
ישראל 100
6. **תיירות-סביבה-מורשת**
תיק פרוייקטים
7. **#מתכננים_צעירים_מסתכלים_קדימה**
פורום מתכנני ערים צעירים
8. **GeoDesign**
שלומית פלינט, אוניברסיטת בר אילן
9. **מילון התכנון – בניית שפה משותפת עם הציבור**
CR קשרי קהילה

15:30-15:45 – הפסקה

15:45-17:15 – סבב מושבים שני

1. לגעת בקצה – תכנון ופיתוח תיירות במרחבים הפתוחים בישראל

מגישים: רשות הטבע והגנים ומשרד התיירות

המושב יעסוק בסוגיות הנוגעות למקומה של התיירות בתכנון בישראל בכלל ובשטחים הפתוחים בפרט, מגמות חדשות בתיירות וההתייחסות אליו בתהליכי התכנון מול האתגרים בשמירת הטבע והשטחים הפתוחים במדינה המצטופפת. הדיון יתמקד בצורך לאזן בין פיתוח התיירות לבין שימור המרחבים הפתוחים וברצון לייצר תפיסה של מרחב אזורי המציע איכויות תיירותיות במגוון סוגי הנוף והטבע.

מבנה ומשתתפים:

הנחייה: תומר גוטהלף, מחוז דרום, מינהל התכנון.

חלק ראשון: תפישות ותהליכי תכנון –

אמיר הלוי, מנכ"ל משרד התיירות

שאול גולדשטיין, מנכ"ל רשות הטבע והגנים

שחר שילה, אוניברסיטת בן גוריון

חלק שני: הצגת מקרי בוחן חופי הכנרת, מכתש רמון, בין שונית האלמוגים לטיילת החופים –

אילן אייזן, א.ג. אייזן

גלעד גבאי, רשות הטבע והגנים

גנית מייזליץ כסיף ודני עמיר, מייזליץ כסיף

המושב יכלול פאנל מקצועי ודיון פתוח

2. תכנון לילדות וילדים צעירים ומשפחותיהם בעתיד עירוני מצטופף

מגישים: קרן ון-ליר, פרויקט אורבן95, המועצה הישראלית לבניה ירוקה, גבריאל-סגל מתכננים

מושב זה יעסוק בפוטנציאל של תכנון המסתכל על צרכי ילדים צעירים ומשפחותיהם כסוגיה אסטרטגית. הנושא רלוונטי במיוחד בהקשר של העיר הישראלית, שבה שיעור הילדים גבוה לעומת מדינות אחרות. הפעילות התכנונית הענפה הנערכת בימים אלה צפויה להשפיע באופן מהפכני על סביבות החיים של כולנו ועל כן נדרשת התבוננות בצרכי הילדים והילדות. סדרה של הרצאות קצרות יציגו את הפנים השונות של העשייה מהנחיות תכנון ופרויקטים לדוגמה ברשויות מקומיות, דרך תחרויות אדריכליות, יוזמות מדיניות, השקפתן של אוכלוסיות ייחודיות ועוד. לצד סבב ההרצאות יוצעו אמצעים חווייתיים להכיר את העיר מנקודת מבטן של משפחות ולדמיין ביחד כיצד נראה תכנון ששם את טובתן כמרכיב במכלול השיקולים התכנוניים.

מבנה ומשתתפים:

המושב יתנהל כסדרה של הרצאות קצרות ושאלות-תשובות בהשתתפות:

הנחיה: גידו סגל, גבריאל סגל מתכננים

דניאלה בן עטר, קרן ברנרד ון ליר

דנה שי, מכון SEED, המכללה האקדמית ת"א-יפו

הילה בר-נר, גבריאל סגל

ענת הורוביץ-הראל ויסמין יותם, המועצה הישראלית לבניה ירוקה

אמילי סילברמן, הקליניקה האורבנית, האוניברסיטה העברית

נעמי אנג'ל, פרויקט הרחבת יישוב אורבן95 בישראל

קרן רז, תכנית אורבן95, עיריית ת"א-יפו

הינאדי היג'ריס, איגוד ערים לאיכות הסביבה, אגן בית נקופה

בן ציון ראקוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות

בסביבת המושב תתקיים זירה אינטראקטיבית אשר תזמין את המשתתפים לחוות את נקודת המבט של ילדים בגובה 95 ס"מ והמלווים שלהם על ידי עזרים חווייתיים.

3. הוראת מקצוע התכנון המתארי, מודעות ומעמד המתכנן

מגישים: מוטי קפלן ונציגי מוסדות הכשרת מתכננים

תכנון, כנושא אקדמי, רווח במסלולי תכנון ערים בכל האקדמיות להוראת המקצוע חשיבות רבה בשל ההשפעות שיש לכך על עיצוב הסביבה הבנויה ועל התמודדות עם האתגרים הרבים שהדבר מציב. ההבנה של מערכת התכנון על מורכבויותיה הרבות היא נושא מאתגר, הן לבוגרי מגמות התכנון באוניברסיטאות והן לציבור הרחב. על-מנת להבין את המערכת ואת רבדיה הרבים נדרשת ראייה לאופק רחוק ומבט רחב, לעיתים ברמה הלאומית. השאלה בה נדון היא המידה בה מסלולי התכנון מכשירים את בוגריהם לראייה הוליסטית כזו והדרך בה הם משלבים בין הצדדים התיאורטיים להיבטים המעשיים בתחום התכנון. בעיקר, הכוונה היא לפערים שקיימים בין תכנון לבין ביצוע ולהכרת מגוון הניואנסים הנכללים בתוכניות הרבות.

מבנה ומשתתפים:

מוטי קפלן, מוטי קפלן תכנון

ערן פייטלסון, האוניברסיטה העברית

נורית אלפסי, אוניברסיטת בן גוריון

טובי פנסטר, אוניברסיטת תל אביב

אמילי סילברמן, האוניברסיטה העברית

יערה רוזנר, האוניברסיטה העברית

מתניה ז"ק, הטכניון

אסף זנזורי, החברה להגנת הטבע

נעמה רינגל, יועצת למינהל התכנון

מיכל מיטרני, יועצת למינהל התכנון

נעם נעמן, סטודנטית לתכנון, האוניברסיטה העברית

דיון על הקשר בין הוראת מקצוע התכנון, ובין הפרקטיקה התכנונית - מניסיונם של מתכננים, מורים, סטודנטים.

תגובות, הערות, המלצות מעשיות - דיון פתוח בשיתוף הקהל

4. כיצד חדשנות טכנולוגית יכולה לתרום לארגז הכלים של התכנון החברתי

מגישים: קבוצת סוציו-טק הטכניון, מודוס, WALK

אחד הגורמים למשבר סביב מעמדו של התכנון החברתי הוא משבר של כלים. הכלי המסורתי של דו"ח תסקיר חברתי אינו נותן את האימפקט המיוחל להתמודדות עם המורכבות העירונית ורעיונות סוציולוגיים אינם מתורגמים לאפרטוס המרחבי. במושב זה נציג מספר כלים אשר תורמים יחד לפיתוח מדיום חדש ומתקדם לקבלת החלטות חברתיות-מרחביות ועושים צעד לכינון פרוטוקול חדש בתכנון העירוני.

מבנה ומשתתפים:

המושב יכלול הרצאות קצרות ושאלות מהקהל.

מירב אהרון גוטמן, קבוצת סוציו-טק הטכניון

בת אל רביד יוסף, קבוצת סוציו-טק הטכניון

דפנה לוין, קבוצת סוציו-טק הטכניון

שי זוסמן, קבוצת סוציו-טק הטכניון

הדסה לב, Walk

אמיתי הר לב, מודוס

5. מדיניות התכנון והזכות לדיור בחברה הערבית: מרחבים מוגבלים מול כלים מאפשרים

מגישים: פורום מתכננים יהודים-ערבים בהובלת בית הספר לשלום (נווה שלום) והמרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי

המשתתפים ידונו במצב הנוכחי הן מבחינת היצע ופתרונות קיימים למצוקת הדיור בחברה הערבית, והן מבחינת העדפות וביקושים של התושבים הערביים. כמו כן, הדוברים יתייחסו לגורמים ומגמות ההיסטוריים אשר הובילו למצב הנוכחי: מדיניות קרקעית, תכניות ממשלתיות ייעודיות ועוד. דיון זה בא בהמשך לשיח מקצועי-אזרחי מתמשך אשר מתקיים דרך "פורום מתכננים יהודים-ערבים" בהובלת בית הספר לשלום (נווה שלום) והמרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי ואשר מטרתו לחשוף את אנשי עולם התכנון לייחודיות התכנונית ולמאפייני הדיור והעירוניות ביישובים הערביים.

מבנה ומשתתפים:

הנחייה: ענאן מעלוף – המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי

איתמר בן דוד, הועדה המחוזית חיפה

ינתנו הרצאות קצרות בנושאי משטר הקרקעות, מדיניות דיור לחברה הערבית, התחדשות עירונית ותכניות נוספות ביישובים ערביים

אורן יפתחאל, אוניברסיטת בן גוריון

ענאייה בנא-ג'רייס, הקליניקה האורבנית באונ' העברית

היבה בווארדי, AVIV AMCG

מודי אבירם, אבירם אדריכלים

אינאס ח'ורשיד, המועצה המקומית כפר קרע

המשתתפים יציגו את דבריהם ולאחר ההצגות יתקיים דיון בהשתתפות הקהל

17:15-19:15 - אירוע ערב:

כיבוד; טקס הענקת ופרסים לזוכי תחרות עבודות התכנון ועבודות הסטודנטים;

מופע שקיעה על שפת האגם עם קורין אלאל